

O výpočtu odhadu eGFR. Experti vs experti.

B. Friedecký

V čísle 3 tohoto bulletinu jsme uveřejnili jako součást sdělení o současné laboratorní diagnostice chronické ledvinové choroby (CKD) aktualizaci výpočtu odhadu hodnoty e GFR inovovanou rovnicí CKD-EPI 2021 (FONS 3/2022,s.21). Nová podoba rovnice k výpočtu e GFR CKD-EPI 2021 byla uvedena, validovaná a zdůvodněna experty NKF-ASN (National Kidney Foundation-American Society of Nephrology) v časopise Am J Kidney Dis (Delgado C a spol) a potvrzena studií v Clinical Chemistry s autorstvím expertů řady zvučných jmen (Miller GW, Levey AS, Horwitz GL a spol)

<https://doi.org/10.1681/asn.2021070988>

<https://doi.org/10.1093/clinchem/hvab278>

a řada dalších.

Její použití je doporučeno v USA od září 2010. Základní změnou proti starší rovnici CKD-EPI 2009 je eliminace faktoru rasy. Nová varianta výpočtu bez započtení korekce ras y(race-free) je doporučena v USA od září 2021.

Nyní se však v říjnu 2022 objevilo stanovisko expertů EFLM (Evropská federace laboratorní medicíny), odmítající v evropském regionu použití rovnice CKD-EPI 2021 (bez korekce rasovým faktorem). Stanovisko jednoznačně doporučuje klinickým laboratorním setrvat při výpočtu e GFR u rovnice CKD-EPI 2009. Názor je podložen řadou studií a shrnut ve stanovisku expertů EFLM uvedeném v časopise Clin Chem Lab Med 2022, zatím v elektronické formě na adrese

<https://doi.org/101515/cclm-2022-0928> s názvem „The New race free Chronic Kidney Disease Epidemiology Consortium (CKD-EPI) equation to estimate glomerular filtration rate: Is it Applicable in Europe?:a position statement by the EFLM“.

Jde tedy o dvě různá stanoviska k stejnému problému vlivu téhož faktoru (rasy) k diagnostice vysoce rizikové chronické ledvinové choroby. Nemám dost schopností, abych porovnal, které stanovisko je lépe odborně podloženo. Práce obou skupin expertů vypadají na první pohled seriózně v obou případech. Snad rovnice CKD-EPI 2009 lépe odpovídá podmínkám Evropy a CKD-EPI 2021 podmínkám USA? Uvažovat možnosti jiných vlivů znamená posuv ke konspiračním teoriím. Nicméně vzhledem k pestrosti rasového složení lidské populace a jejím současným transferům nelze vyloučit další vývoj v tvaru výpočtu e GFR. Takže studie odborné literatury může vyvolat dva problémy. Jeden je způsoben pozdní indikací změn, druhý pak její přílišnou rychlostí (menší než cca 1 rok).